

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Commentarii Tres in Universam Aristotelis Philosophiam

Commentarius Secundus In Octo Libros Physicorum Aristotelis

Crespin, François

Bruxellæ, 1652

VI. An natura creata possit Supernaturaliter terminari duplici Subsistentia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95369](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95369)

dolores, passionem, &c. Quæſiero, an persona ſecundum ſe totam fuerit habens dolores, &c. an ſecundum formalitatem aliquam illius tantum, videlicet naturam humanam? D. Carambél aut quivis alius Theologus, Reſpondere poteſt aliter habuiſſe, quam ſecundum hanc formalitatem, cuius actiones & paſſiones tribuantur ſuppoſito; unde incautè valde P. Arriagam & Suarem propter illam doctrinam irridet, & cum dicit hanc doctrinam multum diſplicere, multum diſplicet.

CLXXXVIII. Virgebis ex P. Ponce 3^a parte Philoſophiæ Diſputatione 18^a numero 92°: hinc ſequeretur naturam ſingularem poſſe abſque ulla ſubſiſtentia habere omnes ſuas operationes; ſed hoc eſt inconveniens, ergo, &c.

CLXXXIX. Probatur minor argumenti; quia hoc dato ad nihil prorsus deſervire poſſet ſubſiſtentia naturæ; & conſequenter non eſſet dicendum, quod eſſet complementum iſtius naturæ, aut perfectio ejus, ergo, &c.

CLXXX. Reſpondeo negando minorem, quia natura in primis contra De Lugo, de incarnatione Diſputatione 8^a Sectione 1^a, & alios, à ſubſiſtentia non pendet, tamquam à Principio quo in operari, ut conſtat, tum ex anima ſeparata, tum ex accidentibus Eucharisticis; illa enim natura exiſtens ſine omni ſubſiſtentia adhuc haberet omnes potentias ſuas operativas, & ſine fundamento dicendum non eſt illas in operari pendere à ſubſiſtentia, & non operationes nili miraculoſè, ſi ab ea ſeparantur: deinde ſequeretur omnes operationes Chriſti eſſe totius Sanctiſſimæ Trinitatis, quia operationes ad extra tamquam à Principio quo, ſunt totius Sanctiſſimæ Trinitatis, quod tamen nullus dixerit, magis, quam quod tota Sanctiſſima Trinitas ſit incarnata, nata, paſſa, &c. Neq; etiam ab ea pendet tamquam à conditione ſine qua non, contra Suarem, Arriagam, Telles, &c. quia non apparet, quo ſenſu ſit potius conditio neceſſaria ad operationes naturæ, quam ad exiſtentiam naturæ, ad quam non eſt conditio neceſſaria, ut patet ex Reſolutione. Ad probationem verò minoris

CLXXXI. Reſpondeo ſubſiſtentiam adhuc naturæ deſervituram ad finem à Deo cognitum, & nobis naturaliter incognitum, non ſecus ac ipſa nobis naturaliter incognita eſt; non enim omnes formalitates entis ſerviunt ad operationem, ſed aliquæ purè ad ornatum, aliæ ad alios fines, quos penetrare non poſſumus. Ex his

CLXXXII. Colliges non ideo opera Chriſti fuiſſe infiniti valoris, quia fuerunt à perſonalitate Verbi infinitæ dignitatis, tamquam à Principio Phyſico quo, vel tamquam à conditione ſine qua non potuiſſet humanitas Chriſti Phyſicè operari; ſed quia juxta communem acceptionem, ac proinde moraliter, actiones & paſſiones alicujus formalitatis ſuppoſiti, ſunt ſuppoſiti tamquam Principii quod & radicalis; valor autem moralis, & meritum operum, ſumitur à dignitate ſuppoſiti operantis.

RESOLUTIO II.

CLXXXIII. Dico 2°, natura ſive completa, ſive incompleta, non poteſt naturaliter exiſtere ſine omni ſubſiſtentia baſi, ſive fundamento ſuo, &c. exceptà fortè animà rationali.

CLXXXIV. Probatur, quia natura ſive completa, ſive incompleta ab ea pendet à priori, tamquam à cauſa materiali, non ſecus ac formæ materiales à

materia; ſed hæ ex dictis Diſputatione 3^a, non poſſunt naturaliter exiſtere ſine materia, ergo nec natura, &c. ſine omni ſubſiſtentia baſi, &c. poſſe vero ſupernaturaliter conſtat à pari.

CLXXXV. Dixi, exceptà fortè animà rationali, quia ſic ut illa ex dictis poteſt naturaliter exiſtere ſine materia, ita & ſine ſubſiſtentia, ſi dicas illam ex ſubſiſtentia non educi, ſed creari, de quo Dubio 1° Reſolutione 4^a, aliquid diximus.

D V B I U M V I.

An natura creata poſſit Supernaturaliter terminari duplici Subſiſtentia.

CLXXXVI. Dico 1°, natura creata; nam Divinam tribus ſubſiſtentis Divinis terminari, fide Divinà credendum eſt. Pro hac igitur Reſolutione

CLXXXVII. Suppono 1°, ſubſiſtentiam increatam Verbi terminari naturam humanam ſimul & propriam, ac proinde naturam poſſe alienà ſubſiſtentia terminari, quod fide Divinà conſtat.

CLXXXVIII. Suppono 2°, naturam non poſſe naturaliter terminari duabus ſubſiſtentis, ſive propriis, ſive alienis; quia, ut patet, alterutra eſſet ſuperflua & otioſa. His ſuppoſitis, ſit

RESOLUTIO I.

CLXXXIX. Dico 1°, in ſententia admittente ſubſiſtentiam creatam eſſe entitatem poſitivam, poteſt natura creata ſupernaturaliter terminari duplici ſubſiſtentia, ſive utraque ſit aliena, ſive utraque propria; ſive una propria, & altera aliena; ſive utraque ſit modus, ſive utraque res: hæc ultima Pars à paucis examinatur, præterquam P. Oviedo, qui contrarium ſentit. Quod verò poſſit terminari divinitus propria & aliena, ex Antiquioribus tenent Origenes, Tertullianus & alii apud Valentiam 3. p. Diſp. 1^a. q. 3. p. 6. Item Okamus in 3. Diſt. 1^a. q. 1. Gabriël ibidem Diſt. 2^a. art. 3. Major eadem Diſt. q. 5. noſter Bacho etiā in 3um. Diſt. 5. art. 2°. his verbis, *Licet natura humana ſit ſufficientiſſimè intenſivè perſonata in Verbo, non tamen ita ſufficientiſſimè extenſivè eſt perſonata, quin de potentia abſoluta Dei poſſit alià perſonalitate perſonari, quam illā, quam habet; ita quod ambo illæ perſonalitates ſimul perſonent illam naturam.* E recentioribus verò Albertinus tom. 2. q. 7. Hurtadus Diſp. 11. Metaph. Arriaga, Oviedus & alii. Contra Antiquiores alios Scotum in 3. Diſt. 1^a. q. 2^a. Cajet. 3. p. q. 3. art. 6. Henricum, quodlibet. 6. q. 7. Valquez, 3. p. Diſp. 29. cap. 2°. Suarez etiam 3. p. q. 4. Diſp. 14. Sect. 1^a. ubi aſſerit ſe noſtram ſententiam non legiſſe apud ullum authorem. Item contra Recentiores alios Conimb. Sylviu, Sotum, Hurtadum de Incar. Card. Lugo etiam de Incar. &c.

CLXXX. Probatur, quia nulla eſt repugnantia ex parte naturæ aut ſubſiſtentia, ſive modus ſit, ſive res, ergo, &c.

Probatur antecedens pro prima parte, quia natura non minus eſt ſupernaturaliter capax duarum ſubſiſtentiarum dictarum, quam qualitatum contrariorum, frigoris ſcilicet, & caloris intenſarum, albedinis & nigredinis intenſarum, &c. vel quam terminare duas actiones totales, locari duabus præſentis totalibus, circumſcriptivè ſcilicet & non circumſcriptivè, ut Corpori Chriſti contingit; item quam rectitudinem & curvitatē, motum & quietem;

tem, &c. in diversis locis habere: sed horum (ut infra probabitur) est supernaturaliter capax, ergo, &c.

CLXXXI. Probatur antecedens pro 2^a parte, quia subsistentia, sive utraque sit aliena; sive utraque sit propria; sive una sit aliena, una propria; non magis pugnant, quam contraria, & sola obest alterutrius, attentâ potentia naturali, superfluitas, quæ à Deo vinci potest, non minus, quam duæ albedines in eodem subiecto collocari à Deo; imò illa superfluitas secundum potentiam obedientialem nulla est, & ad Resolutionis huius practicum exercitium, potius est necessitas, quam superfluitas, ut consideranti patebit, ergo, &c.

CLXXXII. Nec dicas hinc sequi naturam creatam fore infinitam; nam in primis (inquies) si possit simul duabus terminari, poterit tribus, quatuor & infinitis, ad quod requiritur virtus infinita.

CLXXXIII. Respondeo enim distinguendo sequelam: sequeretur naturam fore infinitam intrinsicè, & secundum potentiam naturalem, nego sequelam; extrinsecè, & secundum quod potentia obedientialis dicit in obliquo, quod est omnipotentia Dei elevans ad aliquid supra naturam, concedo sequelam; sed hoc est omnipotentiam Dei esse infinitam, non verò naturam secundum se: quod autem essent duæ propriae & emanantes ab intrinsecò, non facit illas convenientes naturæ secundum potentiam naturalem ejus & intrinsicè; quia altera non emanaret nisi supernaturaliter & secundum potentiam obedientialem; ac proinde non esset natura propria, nisi negativè, hoc sensu, quod non esset alteri connaturalis & positivè propria.

CLXXXIV. Confirmatur 1°, potest eadem materia simul informari duabus formis totalibus; eadè anima rationalis diversis unionibus totalibus totalitate animæ ad diversas corporis partes terminari; eadem forma materialis produci per educationem & creationem; eadem spiritualis per creationem & educationem; idem accidens esse in alio & per se; eadem forma substantialis esse per se & in alio; ergo & eadem natura terminari duabus subsistentiis, &c. consequentia probatur; quia non est major repugnantia in his, quam in illis, imò fortè minor; quia ad summum sequitur unam fore naturaliter superfluum, ergo, &c. antecedens constat partim ex supra positis, partim ex infra ponendis Resolutionibus, ergo, &c.

CLXXXV. Confirmatur 2°, potest natura Divina terminari tribus subsistentiis, ergo & creata. Probatur consequentia, quia terminari tribus subsistentiis non probatur esse à creatura imparticipabile aut esse effectus infinitus, ergo est finitus, qui creaturæ convenire potest; si verò à Sancto Thoma Tractatu de Incarnatione dicatur esse proprium Divinae personæ, propter ejus infinitatem, assumere naturam alienam; non obstat, quia communiter Deo & ejus infinitati etiam naturalia tribuuntur, quæ non cognoscuntur jam naturaliter facta, uti creatio, quam tamen fieri posse à creatura supernaturaliter, passim admittitur, ergo, &c.

CLXXXVI. Objicies 1°, effectus formalis subsistentiæ est constituere naturam non communicatam aut communicabilem alteri supposito, ergo nequit eadem natura, &c.

CLXXXVII. Respondeo distinguendo antecedens, effectus formalis secundarius subsistentiæ est constituere naturam non communicatam, aut communicabilem alteri supposito, concedo antecedens:

primarius, nego antecedens; nam primarius effectus entis positivi non est negativus, sed negativus contradictoriè oppositus: secundarius verò, qui formæ exigentiam naturalem sequitur, supernaturaliter impediri potest, ut constat in contrariis: hinc patet contra nonnullos alterutrius subsistentiæ effectum formalem (saltem primarium) non esse negativum, sed positivum, & ut summum contrarium; ac proinde non repugnare contradictoriè eandem naturam simul duabus subsistentiis terminari, sed ut summum contrariè: quod Deus absolute vincere potest: neque naturam ita terminari, est naturam esse in se per propriam subsistentiam, & non esse in se negativè, sed esse in se positivè ratione propriæ subsistentiæ, & positivè non esse in se, ratione alienæ subsistentiæ; vel potius est esse in se per unam subsistentiam propriam, & esse iterum in se per unam alienam, quæ ut summum sunt contraria.

CLXXXVIII. Objicies 2°, Patres & Concilia colligunt humanitatem Christi non habuisse propriam subsistentiam, quia habebat alienam Verbi; sed hæc collectio foret nulla, si posset simul terminari duabus, ergo, &c.

CLXXXIX. Respondeo distinguendo minorem; sed hæc collectio foret nulla, si humanitas Christi posset simul naturaliter terminari duabus, concedo minorem: si supernaturaliter tantum, nego minorem; non enim sunt adstruenda miracula sine necessitate, quod ne fiat, colligunt Sancti Patres humanitatem Christi non habuisse propriam, quia habebat alienam Verbi, ad cuius exigentiam destruitur subsistentia propria, ac proinde naturaliter ex parte subsistentiæ Divinae: ex quo liquet contra Emin. Card. Lugo Disputatione 12^a de Incarnatione, Sectione 6^a, falsum esse, fore tantum, & forsan majus, miraculum, auferri à natura completa propriam subsistentiam, præsentem alienam Verbi, quam illam hanc præsentem conservari; nam si conservetur, fit contra exigentiam naturæ & subsistentiæ utriusque; contra exigentiam naturæ quidem, quia non exigit duas subsistentias; contra exigentiam verò utriusque, quia exigunt sui ab eodem subiecto mutuam absentiam: si verò non conservetur, fit quidem contra exigentiam naturæ, quia ad illam naturaliter inclinatur, & non ad Divinam (ut rectè notavit Lichetus antiquus Scoti interpres, libro 3° sententiarum distinctione 1ª quæstione 1^a, quidquid dixerit P. Ovidius Metaphysicæ controversiæ 6^a, non esse debitam præsentem alienam) non tamen contra exigentiam utriusque, sed secundum exigentiam Divinae, ut patet.

CCC. Probatur antecedens pro 3^a parte contra P. Ovidium loco citato dicentem communem sententiam ferre, subsistentiam modum non posse afficere extraneum subiectum: entitas, quæ respectu proprii subiecti est modus, respectu alieni esse potest res, sive alieno uniri potest per unionem distinctam; ergo etiam si subsistentia esset modus, posset supernaturaliter proprium & alienum subiectum afficere ac terminare: consequentia patet: Probatur antecedens, quia nihil Divinae virtuti negandum, in quo non est repugnantia, quæ ibi non est, ergo, &c.

CCI. Objicies tamen 1° rationem, quam expendunt Hurtadus & Card. De Lugo, minus vulgarem, inquit Ovidius ex Suare: modus est actuale exercitium, & communicatio sui effectus formalis per seipsum, & non per aliam entitatem superad-

dijtiam

